

VĚDECKÁ PRAVDA NA OBJEDNÁVKU

- CZ24 News | 24. prosince 2021

ČESKO: Téma pandemie a covid je už mediálně vyčerpané. A přesto se nezdá, že by se celá situace chýlila ke konci.

Národ je unavený, přesycený a rozpolcený. Na všech frontách dochází k excesům a animozitám. Ani ti, kterým se říká „odborníci“, nezůstávají ušetřeni. Covid, tak jako dříve třeba kandidát Ing. Zeman, opět rozbil nejedno přátelství.

Tradičně se věnuji spíše bizarnostem na straně urputných a násilně vnucujících „vaxjehovistů“, byť nejsem ani „odmítač“, natož „anitvaxer“. Občas se otřu i o bizarní témata konspiračních teoretiků typu: „Je jasné, že musí chybět čipy v automobilovém průmyslu, už jsme tolik čipů vyočkovali, že jich musí být stovky miliónů, to se přece někde muselo projevit.“ Stále jsem byl přesvědčen, že lékaři a vědci jsou ti nejvíce racionální a nejméně podléhají optickým klamům, přáním, emocím. Že nejvíce zůstávají věrni popisu reality. Pořád více se ale přesvědčuji, že to tak být nemusí, i lékaři a vědci jsou homo sapiens podléhající různým motivačním nástrojům, strachem počínaje a odměnou konče.

Pokud vezmeme pool lidí, kteří jsou jakž takž nohama na zemi, čtou stejná čísla, jen je posuzují jinou optikou, zasazují do jiného kontextu a žádný z nich není vyloženě blázen, za jiných okolností a u jiného tématu by tu probíhala velice zajímavá a plodná diskuse. Když do hry ale vstoupí stát, který potřebuje legitimizovat své výdaje (a to nemalé výdaje), je rázem i skupina racionálních umírněnců hozena do stejného pytle k „odpíračům“, „antivaxerům“ a „bláznům“.

Je úplně jedno, že oni umírnění kritici jsou uznávaní lékaři a profesori; nyní prostě nejsou s mainstreamem a oficiálně jim asi hráblo. Na sociálních sítích se množí záběry z nemocnic, kde studovaní lékaři hystericky křičí na asymptomatického pacienta, že na chodbě nemá respirátor – absolutně to vykloubené situace. A tam, kde je tlak, je automaticky naprogramován i protitlak.

Někdy se udává, že „odpůrců“ očkování na sars-cov2 je až 14 %, běda. Abych to ale upřesnil: „odpůrci“ nejsou ti, kteří by nejraději mlátili tyčí do hlavy všechny, kteří se odváží vyslovit, že se chtějí nechat očkovat. Naopak „odpůrci“ bývají vůči „vaxerům“ dost tolerantní, typicky nikomu neubírají právo nechat se očkovat. To militantnější bývají „vaxeři“. Troufám si odhadnout, že nebýt militantních „vaxerů“ a naší agrovlády, odpůrců očkování by možná byla sotva desetina. Dnes je totiž často postoj k vakcíně nepřímým postojem k establishmentu, který, ruku na srdce, udělal chyby, kde se dalo.

Tak jako existují různé volební kalkulačky a servery hlídající výroky politiků, kdo kolikrát lhal a tvrdil nepravdy, existuje stejný nešvar i u odborné veřejnosti. Tak jako majitel serveru může mít svoje politické paradigma (takže třeba levičák jak hrom pravicové politiky plísni za lži a nepravdy, zatímco ve lžích levicových politiků vidí jen lehké odchylky v tolerančním pásmu), tak i ve vědě samozvaní arbitři rozhodují, kde je pravda.

Jedním takovým bizárkem je i spolek Sysifos. Původně úžasný a neutrální projekt, který měl bojovat proti tmářství. A nutno říci, že odvedl velký kus práce. Ale pak se prostě vymknul. Dnes nikým nevolená skupina lidí bez předchozích zásluh ve vědě. Trochu vás teď nechám nakouknout pod pokličku, jak se „vaří“ pravda ve vědě.

Náčelník téhle bojůvky je histolog, vystudovaný lékař prozatím bez atestace sedící u mikroskopu v Praze na fakultě. Pamatuji si ho ještě před lety, kdy se jako vědec a matematik obořil na staršího praktického lékaře, který se pokoušel tvrdit, že pacienta nelze tak snadno zatabulkovat. Že pacient je víc než číslo, je to soubor emocí, strachů, zkušeností a tužeb, a i když to vždy není lege artis a někdy je to dokonce off label, je nutno léčebný přístup adaptovat na tyto faktory. Ó jak ho ten mladík matematik zepsul, že ví prdlažs o medicíně a nic o vědě!

Starší praktický lékař se stáhnul do sebe a už se nevyjadřoval. Ale mně ho tenkrát bylo strašně líto, jeho přístupu jsem si vážil. Histolog z něj udělal tak trochu blázna kategorie jistých psychosomatiků z Prahy, kteří tahali z lidí peníze a u toho jim vykládali, jak vykadili rakovinu. Onen praktický lékař však byl člověk, který lidi opravdu léčil a snažil se jim rozumět – zatímco matematik od mikroskopu, který pacienty vidí maximálně na chodbě cestou do práce, se mu snažil vysvětlit, o čem je medicína. A tento tehdejší mladík od mikroskopu je dnes náčelník samozvané arbitrární skupiny jménem Sysifos. Dokud dával bludné kameny vyloženým cvokům, kteří vykládali věci zjevně odtržené od reality, bylo mi to celkem jedno. Nyní ale bludné kameny získávají lidé jako prof. MUDr. Beran, Doc MUDr. Šmucler, MUDr. Balík a jiní zasloužilci medicíny, kteří stále aktivně léčí a nesedí někde v labáku.

A čím histolog své bludné kameny odůvodňuje? Celé odůvodnění je prošpikováno vágními termíny jako: „pochybná studie“, „metodické chyby“, chybné údaje, nekvalitní zpracování. Někde se zase vysmívá prof. Beranovi, že neví, jak se počítá letalita a morbidita, protože prostě vydělil číslo nad zlomkem číslem pod zlomkem, což byla zjevná chyba – a pak rozepsal na 40 stran Fournierovu analýzu dat, která bere v úvahu dynamiku procesů a kumulativní čísla. (Abych to vysvětlil laikům: prof. Beran jako kdyby vzal v úvahu okamžitou rychlost a počet ujetých kilometrů a z toho udělal nějaký časový odhad. Správnější by bylo vzít celkovou průměrnou rychlost z bodu A do bodu B.) Ale tak to prostě je, když popularizujete vědu: Musíte mluvit nějakým jasným a zjednodušeným jazykem. Když alarmisté na počátku epidemie dělili nesmyslná čísla nesmyslnými čísly a vyšla jim smrtnost 3 %, nikdo bludný balvan nedostal. Zvláštní.

Jen tak mimochodem, ze soukromí o tomto pánovi ze Sysifa vím, že je silný etatista až téměř komunista. Jen jsem nikdy nevěřil, že by svoje politické paradigma promítal do své odborné práce. Přesto přestřelení na jednu stranu pravdy jako kdyby tato bojůvka taktně přešla, ale vzdělání renomovaní profesori dostávají bludišťáky, jako když střílíte z kulometu. Na studii s isoprinosinem, byť asi byla udělána metodicky zvláštně, na čemž by bylo správné se vozit, histolog uvádí jako hlavní důkaz její nepravdivosti, že nebyla schválena etickou komisí. Jinými slovy říká: čísla sem, čísla tam, dokud neuvidím razítko z toho správného úřadu, nedám vám své uznání. Dodávám, že redakce impaktovaného časopisu tento článek zveřejnila a metodiku nerozporovala. Asi tam pracují nějaké slabší kusy než náš chytrý arbitr pravdy.

A takhle se vaří „pravda“. EBM v očích mnoha lidí neznamená EVIDENCE based medicine. V jejich moderním jazyce to znamená ESTABLISHMENT based medicine.

Abych si své podezření ověřil, udělal jsem si vlastní hypotézu. Od pravdy se můžete vzdálit do vícera směrů. Pojdme si vybrat někoho, kdo má renomé, je uznávaný vědec, ale je na alarmistické straně barikády a rád zveřejňuje o řád přestřelené předpovědi a teorie. Ecce prof. Flégr. A tak hledám, hledám, kolik dostal Flégr bludných balvanů na tu hromadu nenaplněných předpovědí, co pustil do éteru. Nalézám jen to, že ho histolog celkem zepsul za nějakou starší studii na téma „Evoluce nemá stejnou rychlost, občas chvátá a občas se plazí“. Dobrá, celkem hezká kritika, ale kde je bludišťák za covidu? Nikde... ticho. Arbitr pravdy mlčí.

Politické zadání se dá dělat taky tak, že chyby – často formální – hledáte jen v jedné názorové skupině a v jiné je ostentativně přehlížíte, a tím budíte zdání „věda je na naší straně“. Jenže věda je

jen jedna. Jsou to čísla a data (která už při sběru často ztrácejí plasticitu reality).

Příklad: Dokud se očkovaní lidé při příjmu do nemocnice netestovali, poté zemřeli na srdeční selhání a nikdo nezjistil, jestli se vyskytovala RNA covidu na jejich sliznicích, zemřeli jako covid negativní. Pokud někdo očkovan nebyl, byl automaticky testován, a pokud PCR test zaznamenal virus, zemřeli u stejného srdečního selhání automaticky jako covid pacienti. Pokud si pak položíte otázku „*Kolik očkovaných a kolik neočkovaných zemřelo na covid?*“, vycházejí vám jasně pokřivená čísla. Ano, už samotný sběr dat musel hnout s výsledkem. Ale jakmile to vyslovíte nahlas, v ten okamžik jste nepřítel. Antivaxer, odmítač, odpírač, desinformátor.

Ale alarmismus typu: „Patnáct milionů mrtvých Čechů do tří týdnů“ (takže když se jich 5 miliónů narodí, nebude tu nikdo) – ten je v pohodě. Tyhle desinformace samozvaným arbitrům ani vládě nevadí. Čím větší strach, tím větší dluhy, tím větší budget a tím víc se někde může ztratit.

A tak se Sysifos stal vlastně arbitrem napomáhajícím veřejné panice, špinícím soudné kritiky. Udělal vládě alibi. Vědecká pravda na objednávku, vědecká pravda na prodej.

Dalším trikem, který rádi v Sysifu používají, je princip „co není vědecky dokázáno, to není“. Ono to dává zdánlivě smysl, ale jen do okamžiku, kdy si uvědomíte, že se staví do role soudce, který neustále svaluje důkazní břímě na názorového oponenta. Špinavá manipulační technika. Dám příklad. Očkování funguje, zlepšuje statisticky průběh onemocnění, ale není dokázáno, že brání přenosu infekce. Ale pokud prohlásíte, že se nejeví, že by bránilo přenosu, máte uděleno důkazní břemeno a musíte dokázat opak. Aneb dokažte, že něco neexistuje, žeano.

Nebo tady máme třeba otázku protilátek u vyléčených lidí. Pan histolog opět klasicky zaútočil svojí argumentací důkazním břemenem: *Nikdo z vás nedokázal, že protilátky v těle jsou nositelem imunity, takže protilátky se uznávat nebudou!* V tom má perfektní pravdu. Ale současně musí dobře vědět, že při schvalování vakcín se jako měřítko funkčnosti vakcíny braly protilátky u vakcinovaných jedinců. Buněčná imunita se fakt netestovala. Neboli pokud neuznáváme protilátky jako nosič imunity u vyléčených jedinců, z logiky věci bychom je neměli uznávat ani jako argument funkčnosti vakcíny. Jenže vakcíny jsou funkční, protože to dokazují data, takže jste v argumentačním kruhu. Chycení do vlastní argumentační pasti.

Jak by to tedy bylo metodicky správně? Měřit riziko nákazy, úmrtí a komplikací u těch, kteří nemají očkování, ale po prodělané nemoci mají přirozené protilátky. A pokud takovou studii nemáte – jste v loji. Pravdu má tudíž ten, kdo tasí a střílí první. Předběžná čísla naznačují, že vyléčení jsou na tom lépe než jen proočkovaní. Je tedy lepší doočkovat vyléčené, nebo dopromotit proočkované? Lze připustit koncept, že by se mladí zdraví očkovat nemuseli? Lze měřit tolik věcí, tolik úhlů pohledů, a pak data vyčistit o statistickou náhodu? Změříte milion různých variant? Takže jak to bude? Tak, jak chceme my, protože VY NEMATE STUDII!!! My ji sice taky nemáme, ale my máme mainstream na naší straně.

A tohle se mi nelíbí. Takhle diskuse nikdy probíhat neměla. Diskusní kolegium jsme měli vyčistit o umanuté militantní cvoky, kteří ohýbají vědu podle toho, jaké předem dané závěry chtějí odůvodnit, ale Šmucleři, Balíci, Berani, Pollerti, Ludvíci a Ostatní sem prostě patří a mají co říci.

Mám chuť říci: soudruhu, strčte si ten váš bludný balvan tam, kam slunce nesvítí.

AUTOR: Martin Vavruša